

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
RT I 1999, 10, 156

Autoriõiguse seaduse, haldusõiguserikkumiste seadustiku, kriminaalkoodeksi, tarbijakaitseseaduse ja tolliseaduse muutmise ja täiendamise seadus

Vastu võetud 21.01.1999

I. Autoriõiguse seaduse muutmine ja täiendamine

Autoriõiguse seaduses (RT 1992, 49, 615; RT I 1996, 49, 953; 1998,36/37, 552) tehakse järgmisedmuudatused ja täiendused:

§ 1. Paragrahvi 1 täiendatakselõikega 3 järgmises sõnastuses:

«(3) Käesolevas seaduses on arvestatud Euroopa LiiduNõukogu intellektuaalse omandi rentimise jalaenutamise õiguse ning teatavate intellektuaalse omandi valdkonda kuuluvateautoriõigusega kaasnevate õigusedirektiivi 92/100/EMÜ 19. novembrist 1992 (EÜT L 346 27.11.92) jaEuroopa Liidu Nõukogu direktiivi93/83/EMÜ 27. septembrist 1993 (EÜT L 248 06.10.93) sätteidmõnede eeskirjade kooskõlastamise kohta, mis käsitlevad autoriõigusi ning autoriõigusega kaasnevaid õigusisatelliitlevi ja kaabeltaasülekande vallas.»

§ 2. Paragrahvi 3 täiendatakselõikega 3 järgmises sõnastuses:

«(3) Teose kaitstust autoriõigusega eeldatakse, välja arvatudjuhul, kui käesolevast seadusest ja muudestautoriõigusaktidest tulenevalt esineb seda välistav ilmne asjaolu.Tõendamiskohustus lasub teose autoriõigusegakaitstuse vaidlustajal.»

§ 3. Paragrahvi 4 lõikes 3 asendataksesõnad «teosteks, millele tekib autoriõigus, võivad olla»sõnadega«teosed, millele tekib autoriõigus, on».

§ 4. Paragrahvi 9 lõikest 1jäetakse välja sõna «, üürimist».

§ 5. Paragrahvi 9 täiendatakselõigetega 1¹ ja 1²järgmises sõnastuses:

«(1¹) Teose või selle koopia rentimine käesolevaseaduse tähenduses on teose või selle koopia andmineajutiseks kasutamiseks otsese või kaudse varalise kasu saamise eesmärgil.

(1²) Teose või selle koopia laenutamine käesolevaseaduse tähenduses on teose või selle koopia andmineajutiseks kasutamiseks üldsusele avatud asutuse kaudu otsese või kaudse varalisekasu saamise eesmärgita.»

§ 6. Paragrahvi 10 lõike 4punktis 1 asendatakse sõna «oluline» sõnaga«määramata».

§ 7. Paragrahvi 10 lõike 4punkti 2 täiendatakse pärast sõnu «teoseülekanmist» sõnadega «võिताasülekandmist».

§ 8. Seadust täiendatakse§-ga 10¹järgmises sõnastuses:

«§ 10¹. Piraatkoopia

(1) Piraatkoopia käesoleva seaduse tähenduses on teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti mistahes vormis ilma teose autori, tema õiguste valdaja või autoriõigusegakaasnevate õiguste valdaja loatareprodutseeritud koopia ühes vastava pakendiga või ilma selleta.

(2) Piraatkoopiaks loetakse ka teose või autoriõigusega kaasnevateõiguste objekti selline koopia, mis onreprodutseeritud välisriigis teose autori, tema õiguste valdaja või autoriõigusega kaasnevate õiguste valdaja loalusel, kuid Eestisse sisse veetud ilma autori, tema õiguste valdaja või autoriõigusega kaasnevate õiguste valdajaloata.»

§ 9. Paragrahvi 13 lõike 1 esimest lausettäiendatakse pärast sõna «lubada» sõnadega «jakeelata».

§ 10. Paragrahvi 13 lõike 1 punktist 2 jäetakse välja sõna «, üürides».

§ 11. Paragrahvi 13 lõike 1 punktist 3 jäetakse välja sõna «, üürimise».

§ 12. Paragrahvi 13 lõikest 2 jäetakse välja sõna «, üürimist».

§ 13. Paragrahv 14 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 14. Autori õigus saada autoritasu

(1) Autoril on õigus saada tasu teose kasutamise eest teiste isikute poolt (autoritasu), välja arvatud käesolevaseadusega ettenähtud juhud.

(2) Autoritasu, sealhulgas rendi suurus, selle kogumise ja väljamaksmisekord, määratakse kindlaks autorining teose kasutaja vahelise kokkuleppega (lepinguga) või autori volitusel autoreidesindava organisatsiooni või muu isiku ja teose kasutaja vahelise kokkuleppega käesoleva seaduse § 763. lõikes ning § 77 3. lõikes sätestatud erisusi arvestades.

(3) Kuni ei ole saavutatud käesoleva paragrahvi 2. lõikesmärgitud kokkulepet, on teose kasutamisekeelatud.

(4) Kui pooled on autoritasu kokku leppinud, kuid kohustatud pool ei täidatähtpäevaks temal lasuvat kohustust osaliselt või täielikult, peab kohustatud pool teose kasutamiselõpetama, kui ei ole õigustatud poolegakokku lepitud teisiti.

(5) Käesoleva paragrahvi 4. lõikes sätestatu eiramine loetakse teose kasutamiseks ilma autori või tema õiguste valdaja loata.»

§ 14. Paragrahvi 15 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud autoritasu tuleb teose edasimüüki korraldanud isikul kandaautoreid esindava organisatsiooni pangakontole tervikuna hiljemalt 10. päeval müügi toimumise päevast arvates.»

§ 15. Paragrahvi 17 täiendatakse pärasõnu «teose kasutamisele» sõnadega «, ei toimuvaralise kasu saamise eesmärgil».

§ 16. Paragrahvi 19 punktid 4--6 tunnistatakse kehtetuks.

§ 17. Paragrahv 21 tunnistatakse kehtetuks.

§ 18. Paragrahvi 23 lõikes 2 asendatakse sõnad «kuue kuu» sõnadega «30 päeva».

§ 19. Paragrahvi 24 lõigetes 1--3 asendatakse sõnad «tiitlipärasel omandajal» sõnadega «õiguspärasel kasutajal».

§ 20. Paragrahvi 24 lõikest 4 jäetakse välja sõnad «valdamiseks,» ja «võikäsitamiseks».

§ 21. Paragrahvi 25 lõikes 1 asendatakse sõnad «tiitlipärasel omandajal» sõnadega «õiguspärasel kasutajal» ja sõnad «tiitlipärane kasutaja» sõnadega «õiguspärane kasutaja».

§ 22. Paragrahvi 29 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(2) Anonümselt, pseudonüümi või autorimärgi all avalikustatud teose autoril on autoriõigus sellele teosele. Momendini, mil autor avab oma kodanikunime ja tõestab oma autorsust, teostab autorivaralisi õigusi teoseõiguspäraselt avaldanud isik.»

§ 23. Paragrahvi 33 lõiked 2 ja 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

«(2) Autoriõigus audiovisuaalsele teosele kuulub selle autorile või ühistele autoritele -- režissööridele, stsenaariumi autorile, muusikateose autorile, operaatorile ja kunstnikule. Režissööri, stsenaariumi autori, operaatori ja kunstniku varalised õigused lähevad üldjuhul üle teoseprodutsendile, kui lepinguga ei ole kindlaksmääratud teisiti. Producersendile ei lähe üle audiovisuaalses teoses kasutatud muusikateoste autori varalised õigused.»

(3) Teose produtsendiks loetakse füüsilist või juriidilist isikut, kelle finantseerimisel või juhtimisel on teos loodud ja kelle nimi on fikseeritud selles audiovisuaalses teoses.»

§ 24. Paragrahvi 62 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Teose esitajal, fonogrammi tootjal ning raadio- ja televiisiooniorganisatsioonil on käesolevas peatükis ettenähtud õigused tema loodud resultaadile (autoriõigusega kaasnevate õiguste objektile).»

§ 25. Paragrahvi 67 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks.

§ 26. Paragrahvi 75 lõike 1 punktis 5 asendatakse sõnad «60 päeva» sõnadega «30 päeva».

§ 27. Seaduse IX, X ja XI peatükk muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«IX peatükk

ÕIGUSTE KOLLEKTIIVNE TEOSTAMINE

§ 76. Autoreid, teoste esitajaid, fonogrammide tootjaid, raadio- ja televisiooniorganisatsioone ning teisi õiguste valdajaid esindavad organisatsioonid

(1) Autoritel, teoste esitajatel, fonogrammide tootjatel, raadio- ja televisiooniorganisatsioonidel ning teistel autoriõiguste ja autoriõigusega kaasnevate õiguste valdajatel on õigus õigusaktidega kehtestatud korras luuaühinguid oma autoriõiguste ja muude käesolevast seadusest tulenevate õiguste ühiseks teostamiseks ning loomingu- ja majanduslike huvide tagamiseks. Nimetatud kollektiivse esindamise organisatsioonid on mittetulundusühingud, kelle asutamise, tegevuse ja lõpetamise suhtes kohaldatakse mittetulundusühingute seadust (RT I 1996, 42, 811; 1998, 96, 1515) käesolevast seadusest tulenevate erisustega.

(2) Õiguste kollektiivne esindamine toimub järgmiste valdkondadegaseondult:

- 1) muusika- ja kirjandusteoste avalik esitamine;
- 2) muusika-, kirjandus- ja kunstiteoste ülekandmine raadio, televisiooni, kaabellevivõrgu, satelliidi jamaude tehnikavahendite vahendusel;
- 3) kujutava kunsti teoste edasimüümise eest tasu kogumine ja jaotamine;
- 4) audiovisuaalse teose ja teose helisalvestise isiklikeks vajadusteks kasutamise eest ettenähtud tasu kogumine;
- 5) raadio- ja televisioonisaadete ning -programmide (sealhulgas neisisalduvate teoste) kaabellevivõrguvahendusel taasülekandmine;
- 6) muusika- ja kirjandusteoste helisalvestiste reprodutseerimine ning muusika-, kirjandus- ja muude kunstiteoste audiovisuaalne reprodutseerimine;
- 7) perioodiliste väljaannete poolt kujutava kunsti teoste ja fotograafiateoste reprodutseerimine;
- 8) teoste ja autoriõigusega kaasnevate õiguste objektide muukasutamine.

(3) Käesoleva paragrahvi 2. lõike punktides 3--5 nimetatud valdkondadega seonduvaid õigusi teostatakse ainult kollektiivse esindamise organisatsioonide kaudu. Seejuures on nendel organisatsioonidel õigus saada kõikidelt avalik-õiguslikelt ja eraõiguslikelt isikutelt vajalikutõepäras suulist ja dokumentaalset teavet teostekasutamise eest ettenähtud tasu kogumise ja jaotamise seotud mahus.

§ 77. Kollektiivse esindamise organisatsioonide tegevuse printsiibid ja viisid

(1) Kollektiivse esindamise organisatsioonid teostavad ja kaitsevad oma liikmete varalisi ja isiklike mittevaralisi õigusi organisatsiooni põhikirjas ja liikmelepingus ettenähtud korras, sealhulgas:

- 1) annavad nõusoleku teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti (esituse, fonogrammi, raadio- ja televisioonisaaate või -programmi) kasutamiseks, sõlmides selleks kasutajagavastava lepingu;
- 2) otsustavad autoritasu, litsentsitasu, esitajatasu või muu tasu suuruse, pidades vajaduse korral sellealaseid läbirääkimisi;
- 3) koguvad ja maksavad välja tasu teoste või autoriõigusega kaasnevate õiguste objektide kasutamise eest;
- 4) loovad ja kasutavad sihtasutusi Eesti autorite ning teose esitajate loometingimuste parandamiseks jasotsiaalseks kindlustamiseks ning nende teoste tutvustamiseks välismaal;
- 5) kaitsevad ja teostavad autorite ning autoriõigusega kaasnevate õiguste valdajate õigusi kohtus ja muudes institutsioonides;
- 6) arendavad muud tegevust autoriõiguste ja autoriõigusega kaasnevate õiguste teostamise alal vastavalt autoritelt saadud volitustele.

(2) Kollektiivse esindamise organisatsioonid võivad vastava lepingu alusel või seaduses sätestatud juhtudelesindada ka oma liikmete mitteolevaid autoreid ja autoriõigustega kaasnevate õiguste valdajaid.

(3) Ajal, mil autorite või autoriõigusega kaasnevate õiguste valdajate esindamise õigus on kollektiivseesindamise organisatsioonil kas vastavalt seadusele või lepingule, ei saa autor või autoriõigusega kaasnevate õiguste valdaja oma sellekohaseid õigusi ise teostada.

(4) Autorite ja autoriõigusega kaasnevate õiguste valdajate õiguste ning seaduslike huvide ilmse rikkumisejuhtudel on kollektiivse esindamise organisatsioonidel õigus esindada kõikiautoreid ja autoriõigusega kaasnevate õiguste valdajaid ilma volitusetähtaegita.

(5) Kollektiivse esindamise organisatsioonid esindavad välisriigi autoreid ja autoriõigusega kaasnevate õiguste valdajaid välisriikide kollektiivse esindamise organisatsioonidega sõlmitud kahepoolsete võimtmepoolsete kokkulepete alusel.

§ 78. Kollektiivse esindamise organisatsioonide liikmetegarantiid

Autoriõiguste ja autoriõigusega kaasnevate õiguste ebaseaduslike järeleandamatute piirangute ärahoidmiseks:

1) tuleb kõik otsused tasu (autoritasu, litsentsitasu, esitajatasu või muu tasu) ja sellest tasust organisatsiooni halduskulude katteks mahaarvatava protsendi (vahendustasu) suuruse, tasukogumise, jaotamise ja väljamaksmise viiside, samuti kogutud tasu sotsiaalsetel, kultuurilistel, sihtasutuste loomise võimuudel organisatsiooni liikmete ühishuvide puudutamisel eesmärkidel kasutamise kohta võtta vastuorganisatsiooni liikmete üldkoosolekul või nende poolt volitatud liikmete poolt (volinike või juhatuse koosolekul);

2) tuleb kogutud tasu autorite ja autoriõigusega kaasnevate õiguste valdajate vahel jaotada võimalikult proportsionaalselt, sõltuvalt teose tegelikust kasutamisest, arvestades sellest mahaorganisatsiooni liikmetepoolt ühiselt otsustatud protsendi halduskulude katteks ja muudeks käesoleva paragrahvi punktis 1 ettenähtud eesmärkideks;

3) peab organisatsiooni liikmetel olema võimalus saada regulaarset ja täielikku informatsiooni organisatsiooni kogu tegevuse ja oma teose kasutamise ning selle eest saada oleva tasu kohta;

4) tuleb välisriikide autorite ja autoriõigusega kaasnevate õiguste valdajate suhtes kohaldada samueeskirju, mis Eestis autorite suhtes;

5) tuleb välisriikide kollektiivse esindamise organisatsioonide, kellega on sõlmitud kahepoolsete võimtmepoolsete kokkulepped, anda nende nõudmisel kogu vajalik informatsioon nenderiikide autorite ja autoriõigusega kaasnevate õiguste valdajate õiguste teostamise kohta Eestis.

§ 79. Kaabelvõrgu vahendusel taasülekandmise õiguste teostamine kollektiivse esindamise organisatsioonide kaudu

(1) Kaabelvõrgu vahendusel taasülekandmise õigust saavad autorid ja autoriõigusega kaasnevate õiguste valdajad (teose esitajad, fonogrammitootjad ning raadio- ja televisiooniorganisatsioonid) teostada ainult käesoleva seaduse §-s 76 nimetatud kollektiivse esindamise organisatsioonide kaudu.

(2) Kui autor, teose esitaja, fonogrammi tootja või raadio- ja televisiooniorganisatsioon ei ole oma õiguste teostamiseks sõlminud lepingut ühegi kollektiivse esindamise organisatsiooniga, on neil volitatud esindama see organisatsioon, kes esindab sama kategooria autoreid ja autoriõigusega kaasnevate õiguste valdajaid. Kui selliseid kollektiivse esindamise organisatsioone on mitu, võib autor ja autoriõigusega kaasnevate õiguste valdaja valida, kes neist on volitatud tema õigusi teostama.

(3) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud autoril, teose esitajal, fonogrammi tootjal ja raadio- ning televisiooniorganisatsioonil on kaabelvõrgu operaatori ja kollektiivse esindamise organisatsioonivahelisest lepingust tulenevalt samad õigused ning kohustused kui autoril, teose esitajal, fonogrammi tootjal ja raadio- ning televisiooniorganisatsioonil, kes on andnud oma õiguste esindamise üle sellele kollektiivse esindamise organisatsioonile.

(4) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud autor, teose esitaja, fonogrammi tootja ja raadio- ning televisiooniorganisatsioon võivad nõuda neil saada olevat tasu kolme aastajooksul ülekande toimumise päevast.

(5) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud eikohaldada, kui raadio- või televisiooniorganisatsioon kannabise kaabelvõrgu vahendusel üle oma saadet või programmi. Seejuures ole oluline, kas õigused kuuluvad raadio- ja televisiooniorganisatsioonile enesele või on õigused antud talle üle teiste autorite või autoriõigusega kaasnevate õiguste valdajate poolt.

X peatükk

ÕIGUSTE KAITSE JA VASTUTUS

§ 80. Vastutuse üldpõhimõtted

Käesolevas seaduses ja muudes autoriõigusaktides sätestatud autoriõiguste või autoriõigusega kaasnevate õiguste, samuti neis sätestatud nõuete rikkumine toob kaasa tsiviil-, kriminaal- või haldusvastutuse.

§ 81. Autoriõiguste ja autoriõigusega kaasnevate õiguste tsiviilõiguslik kaitse

(1) Autoriõiguste või autoriõigusega kaasnevate õiguste rikkumise ja käesoleva seaduse ning muude autoriõigusaktide täitmisel tekkinud vaidluse korral võib üks pool või mõlemad pooled pöörduda vaidluselahendamiseks kohtusse.

(2) Tsiviilõiguslikult kaitstakse rikutud õigusi lisaks tsiviilseadustiku üldosa seaduse (RT I 1994, 53, 889; 65, õiend; 89, 1516; 1995, 26--28, 355; 49, 749; 87, 1540; 1996, 40, 773; 42, 811; 1998, 30, 409; 59, 941) §-s 112 loetletud viisidele veel:

1) moraalse kahju eest materiaalse hüvitise väljamõistmisega;

2) õiguserikkumise läbi omandatud varaväljamõistmisega;

3) lepingu lõpetamisega;

4) õigustrikkuva tegevuse keelamisega.

(3) Kui õigustatud isiku või tema esindaja poolt käesoleva paragrahvi 2. lõike punkti 2 alusel esitatud nõue on kaasatud autoriõigusaktide rikkumisest tulenevasse kriminaalasja või haldusõiguserikkumise asja, siis antud asjas kuriteo või haldusõiguserikkumise läbi saadud vara erikonfiskeerimise otsuse tegemisel mõistetakse õigustatud isiku kasuks sama otsusega välja sama rahasumma võierikonfiskeeritud muu vara ekvivalent rahas.

(4) Kui teos on autoriõigusakte rikkudes avalikustatud, salvestatud, reprodutseeritud, levitatud, imporditud, muudetud jne, võib õigustatud isik nõuda:

1) teose taastamist esialgsel kujul või

2) teose koopia muutmist spetsiifiliste vahenditega või

3) piraatkoopia hävitamist.

(5) Käesoleva paragrahvi 4. lõike punktides 2 ja 3 sätestatud ei kohaldata arhitektuuriteose suhtes.

(6) Piraatkoopia üleandmine autorile, autoriõigusega kaasnevate õiguste valdajale või nende esindajale ei ole lubatud.

§ 82. Autoriõiguste ja autoriõigusega kaasnevate õiguste karistusõiguslik kaitse

(1) Kui füüsiline isik on rikkunud autoriõigusi või autoriõigusega kaasnevaid õigusi, samuti autoriõigusaktide sätestatud nõudeid juriidilise isiku huvides, võib kohaldada üheaegselt füüsilise isiku kriminaalvastutust ja juriidilise isiku haldusvastutust.

(2) Piraatkoopia sisse- ja väljavedu loetakse tollieeskirjade rikkumiseks. Juriidilise isiku vastutus piraatkoopia sisse- või väljaveo eest sätestatakse tolliseaduses (RT I 1998, 3, 54; 36/37, 552; 51, 756).

(3) Juriidilise isiku käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud haldusõiguserikkumise menetlemisel juhindutakse käesoleva seaduse §-des 83 ja 84 sätestatud ning haldusõiguserikkumiste seadustikust (RT 1992, 29, 396; RT I 1997, 66--68, 1109; 73, 1201; 81, 1361 ja 1362; 86, 1459 ja 1461; 87, 1466 ja 1467; 93, 1561, 1563, 1564 ja 1565; 1998, 2, 42; 17, 265; 23, 321; 30, 410; 34, 484; 36/37, 552 ja 553; 38, 562; 51, 756 ja 759; 52/53, 771; 60, 951 ja 952; 64/65, 1004; 86/87, 1409; 98/99, 1574; 103, 1695; 108/109, 1783; 1999, 4, 53) käesolevast seadusest tulenevate erisustega.

(4) Juriidilisest isikust haldusõiguserikkujale kohaldatakse rahaträhviotsuse, samuti käesoleva seaduse § 813. lõikes sätestatud korras tehtud otsuse täitmisel juhindutakse täitemenetluse seadustikust (RT I 1993, 49, 693; 1997, 43/44, 723; 1998, 41/42, 625; 51, 756; 61, 981; 103, 1695).

§ 83. Juriidilise isiku haldusvastutus

(1) Juriidilise isiku poolt autoriõiguste või autoriõigusega kaasnevate õiguste, samuti autoriõigusaktide sätestatud nõuete rikkumise eest, välja arvatud käesoleva paragrahvi 2.--6. lõikes nimetatud juhul, -- määratakse rahaträhv 20 000 kuni 50 000 krooni.

(2) Juriidilise isiku poolt piraatkoopiaga kauplemise eest -- määratakse rahaträhv 50 000 kuni 100 000 krooni.

(3) Juriidilise isiku poolt teose avaliku esitamise, üldsusele näitamise või üldsusele ülekandmise eest, kuiseejuures kasutati piraatkoopiat, -- määratakse rahatrahv 50 000 kuni 150 000 krooni.

(4) Juriidilise isiku poolt teose ebaseadusliku reprodutseerimise vastasekaitsevahendi, samuti satelliidi või kaabli vahendusel ülekantava signaali ebaseadusliku vastuvõtmise vastasekaitsevahendi kõrvaldamiseks mõeldud tehnilise vahendi või seadme valmistamise, omandamise, hoidmise, kasutamise, edasitoimetamise, müümise või ülekandmise eest, -- määratakse rahatrahv 150 000 kuni 200 000 krooni.

(5) Juriidilise isiku poolt arvutiprogrammi kasutamise eest, kui arvutiprogramm on reprodutseeritud (installeeritud) selle juriidilise isiku arvutisüsteemi ilma autori või tema õiguste valdaja loata, -- määratakse rahatrahv 150 000 kuni 250 000 krooni.

(6) Juriidilise isiku poolt teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti ilma teose autori, tema õiguste valdaja või autoriõigusega kaasnevate õiguste valdaja loata reprodutseerimise (piraatkoopia valmistamise) eest -- määratakse rahatrahv 250 000 kuni 500 000 krooni.

§ 84. Menetlus juriidilise isiku haldusõiguserikkumiseasjas

(1) Juriidilise isiku haldusõiguserikkumise korral on protokoll koostamise õigus:

1) Kultuuriministeeriumi levitalituse ametiisikul -- käesolevaseaduse § 83 1.--3. lõikes nimetatud juhul;

2) politseiametnikul.

(2) Protokollis näidatakse selle koostamise aeg ja koht; asutuse nimi ja aadress, kelle nimel protokoll koostatakse; protokoll koostanud isiku ametinimetus ja ees- ning perekonnanimi; õiguserikkuja (äri)nimi, asukoht ja registrikood; õiguserikkuja pädeva esindaja ametikoht ja ees- ning perekonnanimi; õiguserikkumisekoht, aeg ja kirjeldus; viide käesoleva seaduse § 83 vastavale lõikele, mis näeb ette vastutuse selle haldusõiguserikkumise eest; õiguserikkuja esindaja seletus ja muud andmed, mis on vajalikud asja õigekslahendamiseks.

(3) Käesoleva seaduse §-s 83 nimetatud haldusõiguserikkumise asja arutab halduskohtunik.

(4) Käesoleva seaduse §-s 83 nimetatud haldusõiguserikkumise asja arutamisel kuuluvad erikonfiskeerimisele:

1) haldusõiguserikkumise toimepanemise vahend;

2) haldusõiguserikkumise läbi omandatud vara;

3) teose ebaseadusliku reprodutseerimise vastase kaitsevahendi, samuti satelliidi või kaabli vahendusel ülekantava signaali ebaseadusliku vastuvõtmise vastase kaitsevahendi kõrvaldamiseks mõeldud tehniline vahend või seade;

4) piraatkoopia.

XI peatükk

SEADUSE RAKENDAMINE

§ 85. Piraatkoopia tuvastamine ja selle edasise käibetõkestamine

(1) Tsiviilkohtu- ja kriminaalmenetluses ning menetluses haldusõiguserikkumiste asjades lähtutakse teosekoopia käsitamisel piraatkoopia:

1) autori, tema õiguste valdaja, autoriõigusega kaasnevate õiguste valdaja või nende esindajate poolt antavatest ütlustest, esitatavatest dokumentidest, teose legaalsest koopiasst võimuudest eelnimetatud isikutelt lähtuvatest faktilistest andmetest või

2) autoriõigusega kaasnevate õiguste objektile või selle pakendile nõuetekohase erimärgistuse puudumisest.

(2) Piraatkoopia erikonfiskeerimist kohaldatakse, sõltumata karistusekohaldamisest.

(3) Piraatkoopia erikonfiskeerimist kohaldatakse, sõltumata asjaolust, kellele see piraatkoopia kuulus.

(4) Arhitektuuriteose ebaseadusliku koopia suhtes erikonfiskeerimist ei kohaldata.

(5) Erikonfiskeeritud piraatkoopia hävitatakse.

(6) Heauskselt piraatkoopia soetanud isikul on õigus esitada kohtusse hagitemale piraatkoopia müünud võimuul viisil üle andnud isiku vastu.

§ 86. Erikonfiskeeritud arvutisüsteemi edasine käitlemine

(1) Käesoleva seaduse §-s 83 nimetatudhaldusõiguserikkumise asjas haldusõiguserikkumise toimepanemisevahendina erikonfiskeeritud arvutisüsteem antakse tasuta üleHaridusministeeriumile.

(2) Haridusministeerium kõrvaldab käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud arvutisüsteemi osaks olevastarvutist sinna ilma autori või tema õiguste valdaja loata installeeritudarvutiprogrammi ja annab sellearvutisüsteemi tasuta riigi-, munitsipaal- või avalik-õiguslikuleõppeasutusele alaliseks kasutamiseks «tiigrihüppe»sihtprogrammi raames.

§ 87. Autoriõiguse komisjon

(1) Intellektuaalse omandi kaitse taseme Eesti poolt võetudrahvusvahelistele kohustustele vastavusejälgimiseks, samuti autoriõiguste või autoriõigusega kaasnevate õiguste rikkumiste ja käesoleva seaduseningmuude autoriõigusaktide täitmisel tekkinud vaidluste poolte kokkuleppelkohtuväliseks lahendamiseks moodustabVabariigi Valitsus asjatundjatest Kultuuriministeeriumi juurde igaks järgnevakshaastaseks perioodiks alalise autoriõiguse komisjoni (edaspidi *komisjon*).

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud vaidlusteskomisjoni poolt tehtud lahendiga mittedõustumisekorral on asjast huvitatud isikul õigus pöörduda samas vaidluses kohtu poole.

(3) Komisjon annab Vabariigi Valitsusele kaks korda aastas ülevaateolukorrast intellektuaalse omandi kaitsetaseme vastavusest Eesti poolt võetud rahvusvahelistele kohustustele, esitades vajadusekorral samas ettepanekudsellealase tegevuse tõhustamiseks.

(4) Kohus kaasab sellekohase vajaduse puhul komisjoni liikmeideksperdina käesolevas seaduses ja muudes autoriõigusaktides sätestatud nõuete rikkumisest tulenevates tsiviil-,kriminaal- ja haldusõiguserikkumiste asjades.

§ 88. Enne käesoleva seaduse jõustumist loodud teoste ja teoste esitajate, fonogrammitootjate ning raadio- ja televisiooniorganisatsioonide poolt loodud resultaatile kaitse

(1) Käesolev seadus laieneb ka nendele teostele ja teose esitajate, fonogrammi tootjate ning raadio- jatelevisiooniorganisatsioonide poolt loodud resultaatile, mis on loodud enne 1992. aasta 12. detsembrist.

(2) Käesoleva seadusega teoste ja teose esitajate, fonogrammi tootjatening raadio- jatelevisiooniorganisatsioonide poolt loodud resultaatile kasutamisele kehtestatud nõudedei laiene juhtumitele, milnende kasutamine leidis aset enne 1992. aasta 12. detsembrist.

(3) Teoste osas, mille autoriõiguse kehtivuse tähtaeg onlõppenud, kaitseb teose autorsust, autori nime ning autori au ja väarikust Kultuuriministeerium (§ 441. lõige). Seda sätet kohaldatakse ka teoste esitajate suhtes (§ 74 4. lõige).

§ 89. Seaduse rakendusaktid

(1) Käesoleva seaduse §-des 13 ja 15 sätestatud autoriõiguste rakendamiseks võib Vabariigi Valitsus võitema volitusel kultuuriminister anda määrusi.

(2) Vabariigi Valitsusel on õigus kehtestada nõuded autoriõigusega kaasnevate õiguste teatud objektide käibedokumenteerimisele.»

II. Haldusõiguserikkumiste seadustiku muutmine jatäiendamine

Haldusõiguserikkumiste seadustikus (RT 1992, 29, 396; RT I 1997, 66--68, 1109; 73, 1201; 81, 1361 ja 1362; 86, 1459 ja 1461; 87, 1466 ja 1467; 93, 1561, 1563, 1564 ja 1565; 1998, 2, 42; 17, 265; 23, 321; 30, 410; 34, 484; 36/37, 552 ja 553; 38, 562; 51, 756 ja 759; 52/53, 771; 60, 951 ja 952; 64/65, 1004; 86/87, 1409; 98/99, 1574; 103, 1695; 108/109, 1783; 1999, 4, 53) tehakse järgmised muudatusedja täiendused:

§ 28. Paragrahvi 21 lõiget 3 täiendatakse pärast sõna «Tööinspeksiooni» sõnaga «levi-».

§ 29. Paragrahvi 30 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

«(3¹) Kui haldusõiguserikkumise asja arutaskäesoleva seadustiku § 185 2. lõikes, § 1861. lõikes, § 2383. lõikes või § 250 2. lõikes sätestatudalustel halduskohtunik, tehes haldusõiguserikkumise asjas menetluselõpetamise otsuse, ja asja menetluses osalenud isik, pädev asutus või nendeesindaja esitab selle otsuse pealeapellatsioonkaebuse, võib halduskaristuse määrata halduskohtu teinekoosseis kahe kuu jooksul esialgse otsusetühistamise päevast arvates, kui haldusõiguserikkumise asjas menetluselõpetamise otsuse tühistanud ringkonnakohus samaaegselt ei kohaldatahalduskaristust.»

§ 30. Paragrahvi 76¹ lõige 4 tunnistatakse kehtetuks.

§ 31. Seadustiku 11. peatüki pealkirimuudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«HALDUSÕIGUSERIKKUMISED SISETURUL JARAHANDUSE VALDKONNAS».

§ 32. Paragrahvi 132 pealkirjast jäetaksevälja sõnad «ja teenindamise».

§ 33. Paragrahvi 132 lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Kauplemise eest:

1) kui selleks tegevuseks puudub tegutsemisluba (kauplemluba, teenindusluba), välja arvatud käesolevaseadustiku § 133 3. lõikes nimetatud juhul, või

2) kaubaga, mille kohta puudub nõuetekohane saate- või päritolu tõendav dokument, -- määratakse rahatrahv kuni kaheksa päevapalga ulatuses või haldusarest kuni kümme ööpäeva.

(2) Kauplemisel müügidokumendi või kaubanõuetekohase saate- või päritolu tõendava dokumendikontrollimomendil mitteesitamise, samuti kauba või teenuse kvaliteeti tõendavadokumendi või hinnakalkulatsiooni puudumise või kontrollimomendil mitteesitamise eest, -- määratakse rahatrahv kuni kaheksa päevapalga ulatuses.»

§ 34. Paragrahvi 132 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(4) Kauplemise eest, kui müügikoht võimüüja ei ole nõuetekohaselt tähistatud, -- määratakse rahatrahv kuni viiekümne päevapalga ulatuses.»

§ 35. Paragrahv 133 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 133. Turul ja tänaval kauplemise eeskirjaderikkumine

(1) Turu või tänavakaubanduse müügikohtademüügidokumentide väljaandmisel kehtivate nõuete rikkumisest -- määratakse rahatrahv kuni saja päevapalga ulatuses.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud müügikohas pakkumiseks või müümiseks mittelubatud kaubaselles müügikohas hoidmise eest -- määratakse rahatrahv kuni sajakahekümne päevapalga ulatuses.

(3) Selleks mitteettenähtud kohas või ilma vastava loata võiselles müügikohas pakkumiseks või müümiseks mittelubatud kauba või teenusega kauplemise eest -- määratakse rahatrahv kuni kaheksa päevapalga ulatuses või haldusarest kuni kümme ööpäeva.»

§ 36. Paragrahv 135 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

«§ 135. Kauplemine tarbija tervisele, elule, varale või keskkonnale ohtliku kauba või teenusega

(1) Õigusakti alusel tarbija tervisele, elule, varale või keskkonnale ohtlikuks tunnistatud kauba või teenusega kauplemise eest -- määratakse rahatrahv kuni saja päevapalga ulatuses.

(2) Sama tegevuse eest aasta jooksul vähemalt teistkordselt -- määratakse rahatrahv kuni kaheksa päevapalga ulatuses.

(3) Ettevõtja või temaga töösuhetes oleva isiku poolt kaubast või teenusest, mis sihipärasel kasutamisel on ohtlik tarbija tervisele, elule, varale või keskkonnale, vastava teabe saamisel kohetarbijakaitse riiklikujärelevalve asutusele või massiteabevahenditele mitteteatamise eest -- määratakse rahatrahv kuni kaheksa päevapalga ulatuses.»

§ 37. Paragrahvi 137 lõiget 1 täiendatakse pärast arvu «137¹» sõnadega «137²lg 2» ning jäetaksevälja arv «137⁴».

§ 38. Paragrahvi 137 lõikes 2 asendatakse sõnad «, 137¹ ja 137⁴» sõnadega «ja 137¹».

§ 39. Paragrahv 137⁴ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 137⁴. Aktsiisiga maksustatavate kaupadelubamatu ringlus

(1) Eestisse sissevedamiseks mittelubatud alkoholi hoidmise, ladustamise või edasitoimetamise eest edasiandmise või töötlemise eesmärgil -- määratakse rahatrahv kahekümne kuni saja päevapalga ulatuses.

(2) Maksumärgiga märgistamata tubakatoote hoidmise, ladustamise või edasitoimetamise eest edasiandmise eesmärgil -- määratakse rahatrahv kahekümne kuni saja päevapalga ulatuses.

(3) Kauplemise eest Eestisse sissevedamiseks mittelubatud alkoholiiga võimaksu määrgiga märgistamatatubakatootega -- määratakse rahatrnhv viiekümne kuni kahesajapäevapalga ulatuses või haldusarest seitse kunikolmkümmend ööpäeva.»

§ 40. Paragrahvi 154¹lõikest 1 jäetakse välja sõnad «, samuti teate«alaealistele keelatud» puudumise eestspetsialiseeritud tegevuskohas».

§ 41. Paragrahv 184³tunnistatakse kehtetuks.

§ 42. Paragrahv 184⁵tunnistatakse kehtetuks.

§ 43. Paragrahvi 186 lõiget 1 täiendatakse pärast arvu «72» arvudega «78, 92⁶, 92⁷,», pärast arvu «137⁵» arvuga «137⁶,» ja jäetakse välja arv «, 184¹» ning sõnad «, 184³lg 1, 3 ja 4 ning 184⁵».

§ 44. Paragrahvist 188 jäetakse välja arv «78,» ja asendatakse sõnad «§-des 189--216» sõnadega «§-des 189--216⁶».

§ 45. Paragrahvi 189 lõikest 1 jäetakse välja arvud «, 78», «, 92⁶, 92⁷, 92⁸» ning «, 134» ja sõnad «ning 184³lg 2 ja 5».

§ 46. Paragrahvi 189 lõike 2 punktist 2 jäetakse välja arv «, 92⁶» ja täiendatakse pärast arvu «133» arvuga «137,».

§ 47. Paragrahvi 207 lõikest 1 jäetakse välja sõnad «ning 184³lg 2 ja 5».

§ 48. Paragrahvi 208 lõikes 1 asendatakse sõnad «ja 81» sõnadega «, 81, 132 ja 135».

§ 49. Paragrahvi 214 lõikes 1 asendatakse sõnad «137 lg 1, 137⁴» arvuga «137».

§ 50. Paragrahv 216⁵ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 216⁵. Leviametnikud

(1) Kultuuriministeeriumi levitalituse ametiisikud arutavad käesolevaseadustiku § 132 1., 2. ja 4. lõikes, §-s 133, § 137 1. lõikes, §-des 154¹ ning 184¹ loetletud haldusõiguserikkumise asju.

(2) Halduskaristuse määramise õigus on Kultuuriministeeriumi levitalituse kultuuriministri poolt volitatud ametiisikutel.»

§ 51. Paragrahv 216⁶ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 216⁶. Arhiiviametnikud

(1) Arhiiviametnikud arutavad käesoleva seadustiku §-s 184⁶ nimetatud haldusõiguserikkumise asju.

(2) Halduskaristuse määramise õigus on riigiarhivaaril, arhiiviinspektoril, maa-arhivaaril, eriarhiividirektoril ja kohaliku omavalitsuse arhiivi direktoril.»

§ 52. Paragrahvi 218 senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmisest sõnastuses:

«(2) Haldusõiguserikkumise asja menetluse lõpetamine käesoleva paragrahvi 1. lõikes või käesolevaseadustiku §-s 219 sätestatud alustel ei välista erikonfiskeerimise kohaldamist.»

§ 53. Paragrahvi 222 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(3) Kui puudub võimalus tagada manukate osavõtt, loetakse asitõenditeks haldusõiguserikkujaltsündmuskohal või halduskinnipidamise või isikliku läbivaatuse käigus ära võetud esemed või avastatud asjad jadokumendid, kui ära võtmine on vormistatud käesoleva seadustiku §-des 237--239 ettenähtud korras.»

§ 54. Paragrahvi 228 lõike 1 punkti 1 täiendatakse pärast arvu «67» arvudega «78, 92⁶, 92⁷» ja pärast arvu «137⁴» arvuga «137⁶,» ning jäetakse välja arvud «, 159» ja «, 177» ja sõnad «, 184³lg 1, 3 ja 4, 184⁵».

§ 55. Paragrahvi 228 lõike 1 punktist 2 jäetakse välja sõnad «, 135 lg 3».

§ 56. Paragrahvi 228 lõike 1punktist 3 jäetakse välja arv «, 35¹» ja sõnad «135 lg 3» ning täiendatakse ennearvu «162¹» arvuga «137⁶».

§ 57. Paragrahvi 228 lõike 1punktist 8 jäetakse välja arvud «137¹,» ja «184⁵» ning täiendatakse pärast arvu «137⁴» arvuga «137⁶».

§ 58. Paragrahvi 228 lõike 1punkt 12 tunnistatakse kehtetuks.

§ 59. Paragrahvi 228 lõike 1punkt 13 tunnistatakse kehtetuks.

§ 60. Paragrahvi 228 lõike 1punkt 15 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«15) paragrahvides 188--213; 215--216³, 216⁵ ja 216⁶ osutatud isikud -- § 159 lg 1;».

§ 61. Paragrahvi 228 lõike 1punktist 20 jäetakse välja arvud «35¹,» ja «, 184⁵».

§ 62. Paragrahvi 228 lõike 1punkt 22 tunnistatakse kehtetuks.

§ 63. Paragrahvi 228 lõike 1punkti 24 täiendatakse pärast arvu «137³» arvuga «, 137⁶».

§ 64. Paragrahvi 228 lõike 1punktis 25 asendatakse arv «159» sõnadega «159 lg 1 ja 2».

§ 65. Paragrahvi 228 lõike 1punkt 26 tunnistatakse kehtetuks.

§ 66. Paragrahvi 228 lõike 1punkti 29 täiendatakse enne arvu «178²» arvuga «137⁶,».

§ 67. Paragrahvi 228 lõike 1punktis 33 asendatakse arv «159» sõnadega «159 lg 1».

§ 68. Paragrahvi 228 lõike 1punkti 35 täiendatakse pärast arvu «137⁴» sõnadega «, 154 lg 1».

§ 69. Paragrahvi 228 lõike 2 esimeses lauses asendatakse arv «216⁵» arvuga «216⁶».

§ 70. Paragrahvi 228 lõike 2punktist 1 jäetakse välja arvud «51,» ja «, 156» ning punktist 4 sõnad «ja 76».

§ 71. Paragrahvi 228 lõikest 3 jäetakse välja sõnad «, samuti §-de 67, 79, 137⁴, 155, 181 ja 182».

§ 72. Paragrahv 238 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 238. Erikonfiskeerimine

(1) Erikonfiskeerimisele kuuluvad:

1) haldusõiguserikkumise toimepanemise vahend ja riist;

2) haldusõiguserikkumise läbi omandatud vara;

3) haldusõiguserikkumise asja menetlemisel avastatud ainevõi ese, mida võib omandada vaid eriloaga, aga see luba puudub;

4) kontrollialase tegevuse käigus avastatud võltsitud dokumendid (sealhulgas võltsitud sõidupilet ja -kaart);

5) tollieeskirjade rikkumise eesmärgil eriliselt ümberehitatud veok, millega, mille sees või mille abil toimetati edasi või kavatseti edasi toimetada tollieeskirjade rikkumise vahetu objektina käsitatavat kaupa;

6) keelatud külmrelv;

7) ebaseaduslikult korraldatava hasartmängu inventar;

8) korraldusloata korraldatava loterii pilet;

9) maksumärgiga märgistamata tubakatoode;

10) Eestisse sissevedamiseks mittelubatud alkohol;

11) võltsitud alkohol ja muu võltsitud kaup;

12) piraatkoopia ja muu piraatkaup;

13) ebaseaduslikult kasutatav erisignaalseade;

14) kiirusemõõteseadet avastav või häirivseade;

15) ebaseaduslikult külvatud või kasvatatav unimagunvõi kanep.

(2) Haldusõiguserikkumise vahetuks objektiks olnud väärtuseerikonfiskeerimist võib kohaldada käesolevaseadustiku § 35¹2. lõikes, §-s 128(raadiosaateseade, mille paigaldamiseks ja kasutamiseks on vajalik töölouba),§ 132 1. lõikes, § 133 3. lõikes,§-des 135, 137 (kaubad, mille tootmiseks, kokkuostmiseks võimuumiseks onerikeeld või vajalik tegevuslouba või -litsents), 137¹, 138, 146,148, § 154¹2. lõikes, §-des 158, 168 jatolliseaduses loetletud haldusõiguserikkumiste asjades.

(3) Haldusõiguserikkumise asja, mis on seotud erikonfiskeerimisega,arutab halduskohtunik. Tolliseadusesettenähtud haldusõiguserikkumise asja arutamisel võib erikonfiskeerimistkohaldada ka tolliametnik.

(4) Erikonfiskeerimise küsimus lahendatakse sama otsusega, mis tehaksekäesoleva seadustiku § 2651. lõikes sätestatud korras.

(5) Erikonfiskeerimist võib kohaldada, sõltumata asjaolust, kelleleerikonfiskeeritav ese, aine või muuväärtus kuulus või kas selle seaduslik valdaja oli tuvastatud.»

§ 73. Paragrahvi 239 täiendatakselõigetega 1¹, 1²ja 1³järgmisesõnastuses:

«(1¹) Isikutel, kellel on õigus koostadahaldusõiguserikkumise protokoll, on õigus võtta oma kontrollialasetegevuse piires ära:

1) asjad, mis kuuluvad või võivad kuuludaerikonfiskeerimisele;

2) dokumendid, mis omavad tähtsust asja õigekslahendamiseks.

(1²) Käesoleva paragrahvi1¹. lõikes sätestatud korras äravõetud asju jadokumente hoitakse kunihaldusõiguserikkumise asjas tehtud otsuse jõustumiseni need asjadvõi dokumendid äravõtnud isiku asutuseasitõendite hoidlas või muus selle asutuse valduses olevas ruumis.

(1³) Äravõetud asjade hoidmine väljaspoolkäesoleva paragrahvi 1². lõikes nimetatud paikaon lubatud vaidjuhul, kui see on õigusakti alusel korraldatud.»

§ 74. Paragrahvi 241 lõige 4 muudetakseja sõnastatakse järgmiselt:

«(4) Erikonfiskeerimise kohaldamise või mittekohaldamise pealeedasikaebamine ja selle kaebuse arutamine ning lahendamine halduskohtuniku või kohtu poolt toimub protsessiõiguse samadenormide kohaselt, mis kehtivadhalduskaristuse kohaldamise või haldusõiguserikkumise asjas menetluselõpetamise otsuse vaidlustamisega seotudkohtumenetluses.»

§ 75. Paragrahvi 248 lõige 3 muudetakseja sõnastatakse järgmiselt:

«(3) Haldusõiguserikkumise asja arutamine on seotudhaldusvastutusele võetava isiku juuresolekuga vaidjuhul, kui haldusõiguserikkumise asja arutab halduskohtunik ja sellehaldusõiguserikkumise eest on karistuse üheliigina nähtud ette haldusarest. Kui haldusvastutusele võetav isik hoiabkõrvale haldusõiguserikkumise asjaarutamisest, teeb halduskohtunik määruse tema sundtoomise kohta. Sundtoomiseteostab kohtu asukoha järgnepolitseiasutus.»

§ 76. Paragrahvi 250 lõiget 2täiendatakse lausega järgmises sõnastuses: «Käesolevaseadustiku § 2282. lõike punktides 1--5 nimetatud haldusõiguserikkumise asju arutabhalduskohtunik.»

§ 77. Paragrahvi 251 lõikes 2asendatakse sõna «otsuse» sõnaga«määruse».

§ 78. Paragrahvi 254 lõikest 2jäetakse välja sõnad «või teisi antudhaldusõiguserikkumise asja osalisi».

§ 79. Paragrahvi 255 lõikest 2jäetakse välja sõnad «või kriminaalasja lõpetamisemäärus» ja asendataksesõna «vandeadvokaat» sõnaga «advokaat».

§ 80. Paragrahvi 269 lõiget 2täiendatakse pärast sõnu «186 1. lõikes»sõnadega «, 238 3. lõikes».

§ 81. Paragrahvi 270 lõikes 1asendatakse arvud «188--216» arvudega «188--216⁶».

§ 82. Paragrahvi 292 lõige 3 muudetakseja sõnastatakse järgmiselt:

«(3) Kui halduskohtunik tuleb järeldusele, et dokument on võltsitud, teeb ta määruse selle dokumentitõendite hulgast kõrvaldamise ja uurimisasutusele kriminaalasja algatamiseks otsustamiseks edastamisekskohta.»

§ 83. Paragrahvi 292 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks.

§ 84. Paragrahvi 306 tekstis asendatakse sõna «teatavakstegemisest» sõnadega «kättesaamisepäevast».

§ 85. Paragrahv 340 muudetakse järgmisel:

«§ 340. Erikonfiskeerimise otsuse täitmise kord

(1) Haldusõiguserikkumise asja menetluse käigus tehtud erikonfiskeerimise otsus täidetakse selle eseme või aine riigi omandisse sunniviisilise tasuta pööramisega, kui sellel esemel või ainel on mingi väärtus ja kui see ei ole kohandatud haldusõiguserikkumise toimepanemiseks. Esemed ja ained, mis on kohandatud ainulhaldusõiguserikkumise toimepanemiseks või millel ei ole mingit väärtust või mida ei saa realiseerida, samuti erikonfiskeeritud võltsitud kaup ja piraatkaup, hävitatakse.

(2) Erikonfiskeerimise otsuse täideviimise kuu jooksul erikonfiskeerimise otsuse jõustumise päevast arvates.

(3) Erikonfiskeeritud eseme või aine riigi omandissepööramine toimub eseme või aine asukoha järgsema avalitsuse kaudu tolliseaduses sätestatud erisustega.

(4) Erikonfiskeeritud eseme või aine hävitamise viib täidekomisjon koosseisus:

1) käesoleva seadustiku §-s 238 sätestatud gaseonduva haldusõiguserikkumise protokolliga koostanud ametiisik või selle asutuse, mille ametiisik haldusõiguserikkumise protokollikoostas, muu ametiisik;

2) eseme või aine asukoha järgse kohtu täitur;

3) eseme või aine asukoha järgse maavalitsuse rahandusalaametiisik.

(5) Ese või aine hävitatakse viisil, mis ei ole ohtlik elule, tervisele jakeskkonnale ning välistab selle eseme või aine taaskasutuselevõtu.

(6) Hävitamisele kuuluva eseme või aine osas erikonfiskeerimiseotsuse täideviimiseks on, sõltuvalt eseme või aine eripärast, seisundist, kogusest jm, lubatud kaasata kolmandaid isikuid. Eseme või aine hävitamises osalevate juriidiliste või füüsiliste isikute kaasamisega seonduvad küsimused korraldab käesoleva paragrahvi 4. lõike punktis 2 nimetatud ametiisik, kusjuures kompenseerimise küsimused eseme või aine hävitamises osalevatele juriidilistele või füüsilistele isikutele korraldab käesoleva paragrahvi 4. lõike punktis 3 nimetatud ametiisik. Seejuures on lubatud võimalikke kulusid katta mõne teise eseme või aine realiseerimisest käesoleval eelarveaastal saadud tulu arvel.

(7) Erikonfiskeerimise otsuse täideviimise kohta koostatakse akt, mille üks eksemplar edastatakse viivitamatult erikonfiskeerimise otsuse teinud tolliametnikule, kohtunikule või kohtule.»

§ 86. Paragrahv 341 tunnistatakse kehtetuks.

III. Kriminaalkodeksi muutmine ja täiendamine

Kriminaalkodeksis (RT 1992, 20, 287 ja 288; RT I 1997, 21/22, 353; 28,423; 30, 472; 34, 535; 51, 824; 52, 833 ja 834; 81, 1361; 86, 1461; 87, 1466, 1467 ja 1468; 1998, 2, 42; 4, 62; 17, 265; 23, 321; 30, 412; 36/37, 552 ja 553; 51, 756 ja 759; 59, 941; 98/99, 1576; 107, 1766; 108/109, 1783; 1999, 4, 53) tehakse järgmised muudatused ja täiendused:

§ 87. Paragrahvi 33 lõikest 2 jäetakse välja arvud «136» ja «152, 152²», täiendatakse pärast sõnu «148¹lg 2» arvudega «148⁷, 149,» ning asendatakse sõnad «ja 200²» sõnadega «, 200² ja 281».

§ 88. Paragrahvi 33 lõikes 4 asendatakse sõnad «võib kohaldada» sõnaga «kohaldatakse».

§ 89. Paragrahvi 33 lõiked 5 ja 6 muudetakse ning sõnastatakse järgmisel:

«(5) Erikonfiskeerimist kohaldatakse teosele ja teose koopiaile:

1) mis on pornograafilise sisuga või vägivalda võimulmust propageeriv, kui sellist teost või teose koopiat demonstreerit väljaspool spetsialiseeritud tegevuskohta või alaealisele;

2) milles alaealist kujutatakse erootilises või pornograafilises situatsioonis.

(6) Erikonfiskeerimist kohaldatakse:

1) piraatkoopiaile;

2) tootele, mis on valmistatud patendiomaniku või kasuliku mudelivõi tööstusdisainilahenduse võimikrolülituse topoloogia omaniku ainuõigust rikkudes;

3) esemele või ainele, mis on tähistatudkaubamärgiomaniku loata õiguskaitset omava kaubamärgigaidentse või äravahetamiseni sarnase tähisega.»

§ 90. Paragrahv 136 tunnistatakse kehtetuks.

§ 91. Paragrahv 136¹ tunnistataksekehtetuks.

§ 92. Paragrahv 136² tunnistataksekehtetuks.

§ 93. Paragrahv 136³ tunnistataksekehtetuks.

§ 94. Paragrahvis 148 asendatakse sõnad«§-s 152³» sõnadega«§-des 148⁷või 152³».

§ 95. Paragrahv 151² tunnistataksekehtetuks.

§ 96. Paragrahv 152 tunnistatakse kehtetuks.

§ 97. Paragrahv 152² tunnistataksekehtetuks.

§ 98. Paragrahvi 176² täiendatakse pärast arvu «122» arvuga «,166²».

§ 99. Paragrahvi 200⁴ lõiget 2 täiendatakse pärast sõna«müümise» sõnaga «rentimise».

§ 100. Paragrahvi 200⁴ lõikes 3 asendatakse sõnad «sama tegevuse eest»sõnadega «käesoleva paragrahvi1. või 2. lõikes tähendatud teo eest».

§ 101. Koodeksi eriosa täiendatakse15. peatükiga järgmises sõnastuses:

«15. peatükk

KURITEOD INTELLEKTUAALSE OMANDI VASTU

§ 277. Autori või teose esitaja isiklike mittevaralisteõiguste rikkumine

Võõra teose või teose esituse oma nimel üldsuseleatavakstegemise (plagiaadi) või autori või teose esitajaisiklike mittevaraliste õiguste muu rikkumise eest -- karistatakse rahatrahvi või vabadusekaotusega kuni kaheaastani.

§ 278. Autori või autoriõigusega kaasnevateõiguste valdaja varaliste õiguste rikkumine

Autori või autoriõigusega kaasnevate õiguste valdaja varalisteõiguste rikkumise eest, kui puuduvadkäesoleva koodeksi §-s 280 ettenähtud kuritegude tunnused, --karistatakse rahatrahvi või vabadusekaotusegakuni kahe aastani.

§ 279. Autoriõiguse seadusega ettenähtud tasumaksmisest kõrvalehoidumine

Kujutava kunsti teose originaali edasimüümise, samuti audiovisuaalseteose ja teose helisalvestise isiklikeksvajadusteks kasutamise eest seadusega ettenähtud tasu maksmisestkõrvalehoidumise eest -- karistatakserahatrahvi või aresti või vabadusekaotusega kuni ühe aastani.

§ 280. Piraatkoopia käitlemine

(1) Piraatkoopiaga kauplemise eest -- karistatakse rahatrahvi või arestivõi vabadusekaotusega kuni kaheaastani.

(2) Teose avaliku esitamise, üldsusele näitamise võiüldsusele ülekandmise eest, kui seejuures kasutatipiraatkoopiat, -- karistatakse rahatrahvi või vabadusekaotusega kuni kahe aastani.

(3) Teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti ilmteose autori, tema õiguste valdaja või autoriõigusega kaasnevate õiguste valdaja loata reprodutseerimise (piraatkoopiavalmistamise) eest -- karistatakserahatrahvi või vabadusekaotusega kuni kolme aastani.

(4) Piraatkoopia sisse- või väljaveo eest, kui puuduvadkäesoleva koodeksi §-s 76 ettenähtud kuriteotunnused, -- karistatakse rahatrahvi või vabadusekaotusega kuni kolme aastani.

§ 281. Autoriõiguste või autoriõigusegakaasnevate õiguste rikkumist takistava kaitsevahendikäitlemine

Teose ebaseadusliku reprodutseerimise vastase kaitsevahendi, samuti satelliidi või kaabli vahenduselülekantava signaali ebaseadusliku vastuvõtmise vastase kaitsevahendikõrvaldamiseks mõeldud tehnilise vahendivõi seadme valmistamise, omandamise, hoidmise, kasutamise, edasitoimetamise, müümise või üleandmise eest, -- karistatakse rahatrahvi või vabadusekaotusega kuni kahe aastani.

§ 282. Leiutise või tööstusdisainilahenduse kohta andmete avalikustamine ja leiutise, mikrolülituse topoloogia või tööstusdisainilahenduse autorsuse omastamine

(1) Leiutise või tööstusdisainilahenduse kohta andmete avalikustamise eest teadvalt ilma patendile, kasulikule mudelile või tööstusdisainilahendusele õigust omava isiku loata ennenende andmete avaldamist seadusesettnähtud korras -- karistatakse rahatrahvi või aresti või vabadusekaotusega kuni ühe aastani.

(2) Leiutise, mikrolülituse topoloogia või tööstusdisainilahenduse autorsuse omastamise eest -- karistatakse rahatrahvi või vabadusekaotusega kuni kahe aastani.

§ 283. Patendiomaniku või kasuliku mudeli omaniku või tööstusdisainilahenduse omaniku või mikrolülituse topoloogia omaniku või kaubamärgiomaniku ainuõiguse rikkumine

Patendiomaniku või kasuliku mudeli omaniku või tööstusdisainilahenduse omaniku või mikrolülituse topoloogia omaniku või kaubamärgiomaniku ainuõiguse rikkumise eest -- karistatakse rahatrahvi või vabadusekaotusega kuni kahe aastani.

§ 284. Sordikaitsest tulenevate õiguste rikkumine

Kaitsealuse sordi aretajale või omanikule kuuluvate õiguste omastamise või kaitsealuse sordi kasutamise eest ilma omaniku poolt väljastatud litsentsita -- karistatakse rahatrahvi või vabadusekaotusega kuni kahe aastani.»

IV. Tarbijakaitse seaduse muutmine ja täiendamine

Tarbijakaitse seaduses (RT I 1994, 2, 13; 1995, 20, 297; 1996, 49, 953; 1997, 93, 1561) tehakse järgmised muudatused ja täiendused:

§ 102. Paragrahvi 3 täiendatakse punktidega 5 ja 6 järgmises sõnastuses:

«5) kauplemine -- kauba või teenuse pakkumine võimulik;

6) müügidokument -- riigi- või kohaliku omavalitsuse asutuse poolt väljastatav tegevusluba (tegevuslitsents), tegutsemisluba (kauplemisluba, teenindusluba) või muu dokument, samuti müügikohavaldaja poolt väljastatav müügipilet, mille olemasolu on õigusaktist tulenevalt kauplemise eeltingimus.»

§ 103. Paragrahvi 6 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

«(5) Kauplemine tootega, mis on valmistatud kaubamärgiomaniku ainuõigust rikkudes, ei ole lubatud ka siis, kui vahendajat, müüjat või tarbijat kauba vastavast eripärast eelnevalt teavitatakse.»

§ 104. Paragrahvi 7 täiendatakse punktiga 12¹ järgmises sõnastuses:

«12¹) kontrollima kauba vastuvõtmisel kauba kogust, kvaliteeti, müügitähtaegu, märgistuse vastavust saatedokumentidele ja saatedokumentide vastavust kehtestatud nõuetele;».

§ 105. Paragrahvi 7 punktis 13 asendatakse sõnad «mittetoidukauba puhul ka» sõnaga «samuti».

§ 106. Paragrahvi 8 lõiget 1 täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses:

«5) võtta müügile kaupa, mille hulgi müük on litsentsitud tegevusala, vastavat tegevusluba mitteomavalt vahendajalt.»

§ 107. Paragrahvi 8 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks.

§ 108. Paragrahvi 11 lõike 2 punktis 6 asendatakse sõna «kauplemisnõuete» sõnadega «võltsitud kaubakäibetoetamise, samuti kauplemise nõuete».

§ 109. Paragrahvi 12 lõike 1 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«2) kontrollida käesoleva seaduse täitmist takistamatult ja ette teatamata, seejuures vajadusel sooritades kontrollloste ja teostades juhuvaliku meetodil tasuta proovivõtte;».

§ 110. Paragrahv 17 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 17. Juriidilise isiku vastutus tarbijakaitse seaduserikkumise eest

(1) Juriidilise isiku poolt:

1) käesoleva seaduse või teiste seaduste alusel tarbijakaitsealal riiklikku järelevalvet teostava asutuse ametiisiku ettekirjutuse mittetäitmise või

2) kauplemisel käesoleva paragrahvi 2.--4. lõikes jätkäesoleva seaduse §-s 17¹ sätestamata käesolevaseaduse rikkumise eest -- määratakse rahaträhv kuni 10 000 krooni.

(2) Juriidilise isiku poolt, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 17¹ sätestatud juhud, kauplemisel müügidokumendi või kauba nõuetekohase saate- või päritolu tõendava dokumendi kontrollimomendil mitteesitamise, samuti kauba või teenuse kvaliteeti tõendava dokumendi või hinnakalkulatsiooni puudumise või kontrollimomendil mitteesitamise eest -- määratakse rahaträhv kuni 10 000 krooni.

(3) Juriidilise isiku poolt, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 17¹ sätestatud juhud, kauplemise eest:

1) kaubaga, mille kohta puudub nõuetekohane saate- või päritolu tõendav dokument, või

2) ilma müügidokumendita või

3) selles müügi kohas mittelubatud kauba või teenusega -- määratakse rahaträhv 20 000 kuni 50 000 krooni.

(4) Juriidilise isiku poolt, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 17¹ sätestatud juhud, kauplemise eest:

1) tarbija elule, tervisele, varale või keskkonnale ohtliku kaubavõi teenusega või

2) kaubamärgiomaniku ainuõigust rikkudes valmistatud tootega -- määratakse rahaträhv 50 000 kuni 100 000 krooni.

(5) Käesoleva paragrahvi 3. ja 4. lõikes toodud õiguserikkumiste puhul kohaldatakse õiguserikkumise vahetuks objektiks olnud kauba erikonfiskeerimist.»

§ 111. Paragrahvi 18 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Käesoleva seaduse §-s 17 nimetatud õiguserikkumiste asjades on protokoll koostamise õigustarbijakaitse järelevalvepädevusega asutuse ametiisikul vastavalt käesolevaseaduse § 11 2. lõikes sätestatud.»

§ 112. Paragrahvi 18 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

«(1¹) Käesoleva seaduse § 17 1. ja 2. lõikes nimetatud õiguserikkumiste asjades on õiguserikkumise asjaarutamise õigus:

1) Tarbijakaitseameti peadirektoril ja tema poolt volitatud tarbijakaitseametnikul;

2) kõrgemal politseiametnikul;

3) tarbijakaitse järelevalvepädevusega muu valitsusasutuse juhil ja tema poolt volitatud sama ametkonna ametiisikul.»

§ 113. Paragrahvi 18 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(2) Käesoleva seaduse § 17 3. ja 4. lõikes ning §-s 17¹ nimetatud õiguserikkumiste asju arutab halduskohtunik.»

§ 114. Paragrahvi 18 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

«(7) Käesoleva seaduse § 17 4. lõikepunktis 2 nimetatud õiguserikkumise tõkestamisel ja menetlemisel toimub õiguserikkumise vahetule objektile hinnangu andmine kaubamärgiomaniku, tema õiguste valdaja või nende esindaja poolt antavate ütluste, esitatavate dokumentide, originaaltoote võimuude eelnimetatud isikutelt lähtuvate faktiliste andmete alusel.»

V. Tolliseaduse muutmise ja täiendamine

Tolliseaduses (RT I 1998, 3, 54; 36/37, 552; 51, 756) tehakse järgmised muudatused ja täiendused:

§ 115. Paragrahvi 26 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«2) piraatkoopiat autoriõiguse seaduse (RT 1992, 49,615; RT I 1996, 49, 953; 1998, 36/37, 552) § 10¹tähenduses.»

§ 116. Paragrahvi 26 lõige 5tunnistatakse kehtetuks.

§ 117. Paragrahvi 45 täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

«(1¹) Kaubale, mille puhul on alust arvata, et tegemist on võltsitud kauba või piraatkaubaga, annab hinnangu:

- 1) kaubamärgiomanik, tema õiguste valdaja või nende esindaja või
- 2) tööstusdisainilahenduse omanik, tema õiguste valdaja või nende esindaja või
- 3) autor, tema õiguste valdaja või nende esindaja või
- 4) autoriõigusega kaasnevate õiguste valdaja või temaesindaja.»

§ 118. Paragrahvi 65 lõike 4punkti 2 tekstist jäetakse välja sõnad «välja arvatud käesoleva seaduse §-s 26 nimetatud,».

§ 119. Paragrahvi 69 lõiked 7 ja 8 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

«(7) Tolli- või piirivalveametnik võib määrata jasisse nõuda tollieeskirjade rikkumise kohas kuni 2050 krooni suuruse rahatrahvi.

(8) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 toodud õiguserikkumise puhul võib toll kohaldada tollieeskirjaderikkumise vahetu objektina käsitatava kauba erikonfiskeerimist. Esemad, ained ja muudväärtused, mis kuuluvad tolli poolt kohustuslikule erikonfiskeerimisele, sätestatakse haldusõiguserikkumisteseadustiku § 238 lõikes 1. Erikonfiskeerimise kohaldamine ei ole seotud karistuse kohaldamisega. Erikonfiskeerimist võib kohaldada sõltumata asjaolust, kellele erikonfiskeeritav ese, aine või muuväärtus kuulus või kas selle seaduslik valdaja olituvastatud.»

§ 120. Paragrahvi 71 teist lauset täiendatakse pärast sõnu «on kohustatud esitama need» sõnaga «tasuta».

§ 121. Paragrahvi 76 lõike 2 teine lausetunnistatakse kehtetuks.

§ 122. Paragrahvi 77 lõike 3 esimest lauset täiendatakse pärast sõna «kultuuriväärtus» sõnadega «väljaarvatud piraatkoopia,».

VI. Muudetud seaduste terviktekstide avaldamine

Vabariigi Valitsusel korraldada autoriõiguse seaduse, haldusõiguserikkumiste seadustiku, kriminaalkodeksi ja tarbijakaitse seaduse terviktekstide avaldamine Riigi Teatajas ühe kuu jooksul pärast käesoleva seaduse jõustumist.

Riigikogu esimees Toomas SAVI